

Niedziela Boża i nasza

TEGOROCZNA PIELGRZYMKĄ MĘŻCZYŹN I MŁODZIEŃCÓW
DO MATKI MIŁOŚCI I SPRAWIEDLIWOŚCI SPOŁECZNEJ
W PIEKARACH ŚLĄSKICH BYŁA SZCZEGÓLNA

- STRONA 20

AMBITNE CELE
- MOŻLIWE DO
OSIĄGNIĘCIA
strategia spółki
na lata 2017-2030

6

NAJSILNIEJSZE MARKI RAZEM

EKO PALIWA
POLSKIEJ GRUPY GÓRNICZEJ
do wszystkich typów kotłów

www.pgg.pl

Węglowa strategia

POD CZAS IX EUROPEJSKIEGO KONGRESU GOSPODARCZEGO, 10 MAJA 2017 R., POLSKA GRUPA GÓRNICZA PRZEDSTAWIŁA STRATEGIĘ NA LATA 2017-2030. ZAKŁADA ONA, ŻE PGG POZOSTANIE NAJWAŻNIEJSZYM POLSKIM PRODUCENTEM WYSOKIEJ JAKOŚCI PALIW STAŁYCH, ZAPEWNIAJĄC BEZPIECZEŃSTWO RYNKU ENERGETYCZNEGO I CIEPŁOWNICZEGO KRAJU.

Spółka chce osiągnąć wyznaczone przez siebie cele dzięki m. in. poprawie gospodarki złożami węgla, długofalowym inwestycjom oraz prowadzeniu firmy w sposób zgodny z zasadami społecznej odpowiedzialności biznesu.

– *Konsekwentne działania, które podjęliśmy w Ministerstwie Energii sprawiły, że możemy mówić dzisiaj o perspektywach i budowaniu fundamentów, a nie o gaszeniu pożarów w górnictwie. Podjęliśmy się trudnego zadania restrukturyzacji polskiego górnictwa i udowodniliśmy, że działamy systematycznie i przemysłanie. Strategia PGG jest tego dowodem* – zaznacza Grzegorz Tobiszowski, wiceminister energii, pełnomocnik rządu ds. restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego.

Głównym celem strategicznym PGG w zakresie sprzedaży jest dostosowanie oferty produktowej do indywidualnych potrzeb

klientów oraz optymalizacja portfela produktów. PGG swoje produkty oferuje energetyce zawodowej, ciepłownictwu i energetyce przemysłowej oraz klientom indywidualnym. Spółka w przygotowanej strategii zakłada stabilizację udziału w segmencie energetyki zawodowej (do 41% w 2030 r.), zwiększenie udziału w segmencie ciepłownictwa i energetyki przemysłowej (do 77% w 2030 r.) oraz w segmencie klientów indywidualnych (do 53% w 2030 r.).

W obszarze produkcji celem strategicznym spółki jest doskonalenie technologii produkcyjnych oraz wzrost efektywności. Priorytetem dla PGG jest zapewnienie odpowiedniej liczby nowych złóż eksploatacyjnych, zapewniających oczekiwany poziom produkcji. Dzięki standaryzacji możliwe będzie wykorzystanie majątku i sprzętu w różnych miejscach. Spółka podejmie także działania inwestycyjne w zakresie: drażenia wyrobisk

(1 767 km), zakupu urządzeń transportowych, głębinienia i modernizacji szybów.

Zadaniem Polskiej Grupy Górniczej w zakresie finansowym jest zapewnienie inwestorom oczekiwanej stopy zwrotu poprzez gwarancję rentowności sprzedaży, osiągnięcie założonego poziomu zysków oraz utrzymanie dodatnich przepływów pieniężnych.

Spółka dba o zapewnienie najwyższych standardów bezpieczeństwa miejsca pracy i harmonijne funkcjonowanie w otoczeniu lokalnym. W strategii założono, że kluczowym zadaniem w zakresie pracowniczym będzie uniknięcie luk pokoleniowych oraz wprowadzenie skutecznego motywacyjnego systemu wynagrodzeń.

W zakresie ochrony środowiska Polska Grupa Górnicza neutralizuje oddziaływanie na środowisko naturalne oraz efektywnie wykorzystuje kopaliny towarzyszące (np. metan do silników gazowych). Do 2030 r. spółka na ochronę środowiska przeznaczy kwotę 2,6 mld złotych.

TG

(WIĘCEJ O STRATEGII NA STR. 6–9)

Zdajemy sobie sprawę z odpowiedzialności, która na nas spoczywa, bowiem **PGG pozostanie najważniejszym polskim producentem węgla, zapewniającym bezpieczeństwo energetyczne kraju.** Przygotowaliśmy strategię, by jak najlepiej wywiązać się z tego zadania

TOMASZ ROGALA, PREZES PGG

Ambitne cele - możliwe do osiągnięcia

Prezes Zarządu PGG
Tomasz Rogala
przedstawił strategię
spółki na lata
2017-2030

IX Europejski Kongres Gospodarczy dobiegł końca

Ma być sprawniej i bezpieczniej

14

Od 1 lipca 2017 r. wchodzi w życie
nowe przepisy dotyczące funkcjonowania
ratowników górniczych

03 Węglowa strategia PGG

PGG pozostanie najważniejszym polskim
producentem wysokiej jakości paliw stałych

06 Ambitne cele - możliwe do osiągnięcia

Prezes Zarządu PGG Tomasz Rogala
przedstawił strategię spółki
na lata 2017-2030

10 fakty • liczby • wydarzenia

12 72 lata tradycji

Czyli o orkiestrze, która grała
dla świętego Jana Pawła II

14 Ma być sprawniej i bezpieczniej

Od 1 lipca 2017 r. wchodzi w życie nowe
przepisy dotyczące funkcjonowania
ratowników górniczych.

15 Oni dobrze pracują

Oddział G 2Z kopalni „Piast-Ziemowit”
ruch „Ziemowit”

18 IX Europejski Kongres Gospodarczy dobiegł końca - mówiono także o węglu

Podsumowanie dziewiętej edycji Kongresu

20 Niedziela Boża i nasza

Pielgrzymka mężczyzn i młodzieńców
do Piekar Śląskich

22 Spotkania dla bezpieczeństwa

Cykliczne narady kierowników działów BHP
wraz z kierownikami działów górniczych
i działów energomechanicznych

23 Bo tak trzeba...

Rozmowa z Moniką Jordan-Młodzianowską,
reżyserem przygotowującą się do nakręcenia
pełnometrażowego filmu o ratownikach
górniczych

24 Zostają wspomnienia

Górnice pamiętki

25 Sto pięć lat ze śpiewem

Jubileusz najstarszego chóru męskiego
w Katowicach

27 Kultura

Podziemia Nikiszowca – nasza gruba!
Kōmisorz Hanusik, czyli superkryminal
fantastyczny po śląsku

27 Górniczo-piłkarska rodzina „Rozwoju”

Przyjść po szychcie czy całym tygodniu pracy na
boisko i popatrzeć z satysfakcją na grę swojego
syna – to właśnie kultywowanie tradycji

W numerze:

Tegoroczna pielgrzymka mężczyzn i młodzieńców do Matki Miłości i Sprawiedliwości Społecznej w Piekarach Śląskich była szczególna.

**Niedziela
Boża
i nasza**
strona 20

72 lata tradycji
czyli o orkiestrze, która grała
dla świętego Jana Pawła II

12

28 Nazwy kopalń

Kopalnia „Halemba” została oddana do eksploatacji 1 lipca 1957 roku

28 Ciągłe w biegu

Dla Artura Dusia, ratownika górniczego z ruchu „Pokój” KWK „Ruda” sezon biegowy trwa cały rok

29 Ruch, słońce i sen

Il cześć rozmowy z Anną Szydlik – terapeutką tradycyjnej medycyny chińskiej

fajrAnt

30 Dowcipy + krzyżówka

31 GALERIA

32 Nasze Święte Barbary

ŚWIĘTA BARBARA Z KOPALNI „PIAST-ZIEMOWIT”

POLSKA GRUPA
GÓRNICZA

ADRES REDAKCJI:

40-039 Katowice, ul. Powstańców 30, p. 105
tel. 32 757 20 25

WYDAWCA:

Polska Grupa Górnicza
40-039 Katowice, ul. Powstańców 30

BO TAK TRZEBA...

Rozmowa
z Moniką Jordan-
-Młodzianowską,
przygotowującą się
do nakręcenia
filmu o ratownikach
górnicznych

23

Biurow Public Relations i Komunikacji Wewnętrznej

DYREKTOR BIURA:

Tomasz Głogowski, t.glogowski@pgg.pl

REDAKTOR NACZELNY:

Aleksandra Wysocka-Siembiga, a.wysocka-siembiga@pgg.pl

REDAKTORZY:

Agnieszka Ambroź, Jan Czipionka, Wojciech Jaros

ODDANO DO DRUKU: 29.05.2017 R.

ZDJĘCIA NA OKŁADCE: Pielgrzymka mężczyzn i młodzieńców do Matki Miłości i Sprawiedliwości Społecznej w Piekarach Śląskich. FOT.: JAN CZYPIONKA

Ambitne cele

- możliwe do osiągnięcia

Prezes Zarządu PGG
Tomasz Rogala przedstawił
**strategię spółki
na lata 2017-2030**

Jeszcze przez kilka dziesięcioleci węgiel stanowić ma najważniejszą część polskiego mixu energetycznego. Aby mogło tak się dziać, potrzebna jest pewność jego wydobycia, utrzymywanie stabilnych wielkości ilościowych i jakościowych, dostosowanych do potrzeb polskiej energetyki. Firmą, która to zagwarantuje, jest Polska Grupa Górnicza sp. z o.o. O jej misji, celach strategicznych i wizji ich osiągnięcia mówił w pierwszym dniu Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach prezes Zarządu PGG, Tomasz Rogala.

Podkreślał: – *PGG jest i ma nadal pozostawać kluczowym producentem wysokiej jakości paliw stałych, zapewniając bezpieczeństwo rynku energetycznego i ciepłowniczego, a równocześnie uzyskując systematyczny wzrost wartości spółki. Osiągnie to dzięki dobrej, prawidłowej, dostosowanej do potrzeb gospodarce zasobami węgla, jego złożami i przeróbką pozwalającą użytkować paliwa najwyższej jakości. Równocześnie zaś firma będzie nadal prowadzona w sposób zgodny z powszechnie uznawanymi zasadami społecznej odpowiedzialności biznesu.*

Podstawowe cele

Podstawowe cele strategiczne to:

- produkcja (wydobycie i przeróbka) prowadzona zgodnie z najlepszymi możliwymi do osiągnięcia technologiami, zapewniającymi wzrost efektywności;

Fot.: Jan Czapionka

Na dzisiaj w Polskiej Grupie Górniczej pracuje prawie 8 tysięcy różnego rodzaju obudów zmechanizowanych o wartości powyżej 200 tys. złotych każda. Jest to majątek wart 1,7 mld złotych. Pracuje 47 kombajnów ścianowych, 88 kombajnów chodnikowych, około 1300 układów transportowych – od przenośników zgrzebłowych do taśmowych i ponad 270 różnego rodzaju kolejek. Razem majątek warto 7 miliardów złotych. Standaryzacja pozwoli na jego lepsze wykorzystanie, alokację między ruchami kopalń. A to wpływa na poziom kosztów i efektywność

- praca prowadzona zgodnie z najwyższymi standardami bezpieczeństwa górników, harmonijne funkcjonowanie kopalń w otoczeniu lokalnym;
  - sprzedaż elastycznie dostosowywana do indywidualnych potrzeb grup klientów;
  - zasada minimalizowania negatywnego wpływu na środowisko naturalne, w tym poprzez jak najlepsze wykorzystanie kopalni towarzyszących, zwłaszcza metanu;
  - biznesowe nastawienie, zapewniające inwestorom oczekiwaną stopę zwrotu środków włożonych w spółkę.
- Dla osiągnięcia pożądanego założenia cele te muszą być realizowane równocześnie, współpracując ze sobą. Przy czym - ponieważ nie może być mowy o prowadzeniu „wydobycia dla wydobycia”- na pierwsze miejsce wysuwa się kwestia sprzedaży węgla pozyskanego i przetworzonego w zakładach przerobczych.

GŁÓWNE CELE STRATEGICZNE

CZŁOWIEK

Zapewnienie najwyższych standardów bezpieczeństwa w miejscu pracy oraz harmonijne funkcjonowanie w otoczeniu lokalnym

SPRZEDAŻ

Dostosowanie oferty produktowej do indywidualnych potrzeb klientów

PRODUKCJA

Doskonalenie technologii produkcyjnych oraz wzrost efektywności

FINANSE

Zapewnienie inwestorom oczekiwanej stopy zwrotu

ŚRODOWISKO

Neutralizacja oddziaływania na środowisko i efektywne wykorzystanie kopalin towarzyszących

Sprzedaż

Średnia roczna produkcja w latach 2017–2030 wynosić ma około trzydziestu milionów ton węgla przeznaczonych dla trzech grup odbiorców.

Pierwszą z nich jest „wielka” energetyka zawodowa. Tu spółka chce utrzymać pozycję kluczowego dostawcy w krajowym systemie bezpieczeństwa energetycznego, dostosowując parametry węgla do indywidualnych oczekiwań nabywców, zapewniając im bezpieczeństwo ilości i jakości dostaw. Zajmowana przez PGG część rynku tych odbiorców pozostanie stabilna. W roku 2017 wynosi około 39 procent, na rok 2030 przewidywane jest 41 procent.

Drugą znaczącą grupą jest ciepłownictwo i energetyka przemysłowa, w której to grupie kopalnie PGG konkurować muszą z węglem z importu. Dzięki poprawie bezpośrednich kontaktów z klientami (mamy do czynienia z rynkiem mocno

rozproszonym), optymalizacji oferty, zagwarantowaniu pewności dostaw i stworzeniu osobnego centrum logistycznego, przeznaczonych dla tych odbiorców spółka przewiduje zwiększenie udziału w zajmowanym przez nich segmencie rynku z obecnych 54 procent do 77 procent w roku 2030

Wzrost udziału przewidziany jest także w segmencie klientów indywidualnych – z 42 proc. w 2017 r. do 53 proc. w roku 2030. Działania w tej części wymagać będą od spółki dodatkowo ścisłej współpracy z przedstawicielami nauki, zajmującymi się czystymi technologiami węglowymi oraz producentami kotłów małej mocy (do 1 MW), władzami państwowymi i samorządowymi. Nastawić się tu trzeba na zmiany technologii, tak by spalając węgiel do minimum ograniczać zjawisko niskiej emisji. Także w tej grupie spółka przewiduje poprawę w docieraniu do odbiorców końcowych.

Produkcja

Aby utrzymać założone wielkości produkcji węgla rzędu 30 mln ton rocznie, niezbędne są znaczne inwestycje. Liczyć się trzeba z ograniczeniami czasowymi związanymi z inwestycjami. Ze względu na ich wielkość, zagrożenia występujące pod ziemią, efekty robót przygotowawczych pojawiają się średnio po dwóch, trzech latach od ich rozpoczęcia.

Złoża możliwe do wydobycia, jakimi dysponuje spółka, zawierają razem około 261 mln ton węgla. Dlatego tak ważna jest praca nad udostępnianiem nowych złóż, po które sięgać będzie można w przyszłości.

W kwestiach bieżących – spółka zapewni odpowiednią ilość ścian, na których prowadzone jest wydobycie węgla. Zakładana średnioroczna wielkość to 43 ściany. Eksploatowane będą w taki sposób, by nie dochodziło do zakłóceń w stabilnym wydobyciu.

Spółka dąży do standaryzacji sprzętu, umożliwiającej przenoszenie go między kopalniami, tam gdzie w danym czasie jest najbardziej potrzebny. Wiąże się z tym kwestia zatrudnienia, pozwalającego na sprawne przesuwanie załogi – pojedynczych pracowników i ich grup – pomiędzy poszczególnymi ruchami kopalń, zgodnie z bieżącymi potrzebami.

Dokładnie rok temu powołaliśmy Polską Grupę Górniczą. Przez ten czas spółka została dokapitalizowana przez inwestorów, podjęta trudne działania restrukturyzacyjne i zwiększyła swój potencjał o aktywa KHW. Dziś potrzebuje nowej strategii, która zagwarantuje jej długotrwały rozwój. Zaprezentowany przez nią plan w moim przekonaniu to zapewnia. Jako największy producent węgla kamiennego w Europie PGG musi zwiększyć wydajność, konkurencyjność, rozwinąć sprzedaż i stać się nowoczesną firmą o mocnych podstawach ekonomicznych.

KRZYSZTOF TCHÓRZEWSKI, minister energii

Utrzymanie zdolności produkcyjnych, przy równoczesnym obniżaniu kosztów jednostkowych będzie możliwe dzięki m.in. rozbudowie zakładów mechanicznej przeróbki węgla – ich koncentracji w kopalniach zespolonych, szybkiemu reagowaniu na sygnały z rynku, precyzyjnym dopasowywaniu jakości produktu finalnego do wymagań odbiorców.

Przewidziane w strategii wydatki na inwestycje będą wynosić w latach 2017–2030 średnio rocznie około 1,9 mld złotych.

Pracownicy

Odpowiednio dobrani, przygotowani i zmotywowani pracownicy stanowią jeden z podstawowych elementów prawidłowego funkcjonowania spółki. Założenia strategii nakierowane są na zapewnienie najwyższych możliwych do osiągnięcia standardów bezpieczeństwa miejsc pracy. Osiągane to jest i będzie przez szkolenia, wskazywanie i eliminowanie zagrożeń tam gdzie jest to możliwe, wyrabianie u pracowników nawyku pracy prowadzonej w sposób bezpieczny.

Łączy się to bezpośrednio z podnoszeniem przez pracowników ich kwalifikacji

FOT.: Jan Czyplianka

i kompetencji, zapewnieniem stabilności pracy dla uniknięcia znanego z przeszłości zjawiska luki pokoleniowej oraz wprowadzeniem jednolitego, motywacyjnego systemu wynagrodzeń w całej spółce.

Środowisko

2,6 mld złotych zainwestuje spółka w latach 2017–2030 w ochronę środowiska, neutralizowanie wpływu wywieranego na nie. Konkretnie zadania to:

- zagospodarowanie kopaliny towarzyszącej, czyli metanu, przez rozbudowę stacji pozwalających wykorzystać go w silnikach gazowych;

- minimalizowanie ilości kamienia, jaki jest wydobywany wraz z węglem, podejmowanie prób wykorzystania go;
- poprawa jakości wód kopalnianych;
- redukcja hałasu i innych uciążliwości wywoływanych przez zakłady produkcyjne, w tym szczególnie przemysł ciężki i wydobywczy.

Cele finansowe

Osiągnięciu założonych celów towarzyszyć musi bardzo ważny element rynkowy – zapewnienie inwestorom spółki oczekiwanej przez nich stopy zwrotu. Uzyskane to zostanie dzięki zapewnieniu rentowności sprzedaży

i zakładanego poziomu zysków (umocnienie na rynkach m.in. przez lepszą jakość węgla, nowe paliwa węglowe) oraz utrzymaniu dodatnich przepływów pieniężnych.

Przyjęte wartości mówią o podwojeniu zysku operacyjnego przed potrąceniami (EBITDA) z 1,4 mld zł w roku 2017 do 2,8 mld w roku 2030. Będzie to możliwe m.in. dzięki obniżeniu jednostkowego kosztu wyprodukowania tony węgla (wartości uśrednione, dotyczące wszystkich sortymentów we wszystkich wielkościach zakupowych) z obecnych 239 zł do 203 złotych w roku 2030.

AWS, WJ

CELE STRATEGICZNE W OBSZARZE SPRZEDAŻY

Energetyka zawodowa

Utrzymanie pozycji kluczowego dostawcy w krajowym systemie bezpieczeństwa energetycznego

39% → 41%

Stabilizacja udziału w segmencie energetyki zawodowej

Ciepłownictwo i energetyka przemysłowa

Optymalizacja oferty handlowej i skuteczne konkurowanie z innymi nośnikami energii

54% → 77%

Zwiększenie udziału w segmencie ciepłownictwa i energetyki przemysłowej

Sektor komunalno-bytowy

Rozwój produkcji paliw kwalifikowanych oraz promocja nowoczesnych wysokoelektrywnych technologii wykorzystania węgla

42% → 53%

Zwiększenie udziału w segmencie klientów indywidualnych

EKOLOGIA

Uchwała antysmogowa przyjęta

W KWIETNIU została przyjęta uchwała antysmogowa dla województwa śląskiego. Jednym z najważniejszych jej zapisów jest zakaz palenia określonymi paliwami. Wśród nich znalazły się m.in. muły węglowe. Jeszcze kilka lat temu były one kwalifikowane jako odpad. Normy się zmieniły i muły trafiły pod strzechy, a efekty ich spalania – do atmosfery. – *Muły są materiałem o drobnym uziarnieniu. Większość ziaren jest poniżej 60 mikrometrów i zawierają one od 10 do 30 proc. węgla. Resztą stanowi substancja mineralna. Jakość mułów w głównej mierze zależy od urabianej skały, która towarzyszy pokładom węgla. Ponadto wiele zależy od technologii prowadzonej eksploatacji, transportu oraz od procesu*

przeróbki – tłumaczy dr inż. Joanna Całus Moszko, kierownik Laboratorium Przeróbki Kopalni Mineralnych i Gospodarki Odpadami w Głównym Instytucie Górnictwa. Dodaje, że głównym źródłem odpadów mułowych jest zakład przeróbczy w kopalni. Swoisty boom na muły miał

miejsce w latach 2005–2007. Wtedy brakowało węgla i nabywać je mogli klienci indywidualni. Niewielkie ilości trafiały także do energetyki. Za niedługo w województwie śląskim muły trafią na indeks paliw zakazanych. Ich jedyną zaletą – według użytkowników – jest cena. Choć, jak się okazuje w ostatecznym rozliczeniu, nie jest to żaden bonus, bo i tak trzeba sporo naładować do pieca, a efekt nie jest porywający, tak jak w przypadku kostki czy orzecha. Dodatkowo z kominą wylatuje trujący „koktajl” związków chemicznych. Ludzie jednak nie zważają na ekologię, tylko stawiają na fałszywą ekonomię. To świadczy o niskim poziomie wiedzy i problemie ubóstwa energetycznego, które dotyka społeczeństwo.

RYNEK PRACY

Bezrobocie spada

W DALSZEJ CZĘŚCI ROKU liczba bezrobotnych nadal będzie spadać, a na koniec br. bezrobocie może się obniżyć w okolice 7 proc. – uważają analitycy. GUS podał, że stopa bezrobocia w marcu wyniosła 8,1 proc. wobec 8,5 proc. w lutym. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 1 mln 324 tys. wobec 1 mln 383 tys. osób przed miesiącem. Ekspert z departamentu pracy, dialogu i spraw społecznych Konfederacji Lewiatan Jakub Gontarek zwrócił uwagę, że to kolejne dane, które mówią o poprawie sytuacji na rynku pracy. – *Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2017 roku może wynieść mniej niż 8 proc., co zapisał rząd w ustawie budżetowej. Spadek bezrobocia jest efektem ożywienia gospodarczego, a nie zmian w strukturze rynku pracy, tak ważnej dla pracodawców w długiej perspektywie – zaznaczył w swoim komentarzu.*

POLSKIE PIWO

Zapotrzebowanie jest duże

POLSKA JEST TRZECIM co do wielkości producentem piwa, przynosząc budżetowi dochody na poziomie 3,6 mld zł rocznie. Większość surowców potrzebnych do wytworzenia piwa pochodzi z rodzimych plantacji. Jak mówił wiceminister rolnictwa Jacek Bogucki na posiedzeniu sejmowej Komisji Rolnictwa, od kilku lat obserwowany jest spadek uprawy chmielu w Polsce. O ile w 2010/2011 r. chmiel uprawiano na powierzchni ok. 2300 ha, to w 2013 r. jego uprawa wyniosła tylko 1400 ha. W ostatnich trzech latach obserwuje się niewielki wzrost powierzchni uprawy. Jak zauważył prezes Stowarzyszenia Regionalnych Browarów Polskich Andrzej Olkowski, polskie browary zużywają ok. 550 tys. ton siodu i ok. 200–220 ton alfa kwasów chmielu, a więc zapotrzebowanie na surowce jest ogromne. Polska jest trzecim producentem piwa w UE, po

Niemczech i Wielkiej Brytanii. Rynek jest nasycony, a konsument polskiego piwa jest klientem coraz bardziej wymagającym, oczekującym innowacji.

DOKUMENTY

Sprawdź termin ważności dowodu osobistego!

W BIEŻĄCYM, 2017 roku upływa termin ważności dowodów osobistych wydanych w 2007 r. z okresem ważności na 10 lat. O wymianę należy wystąpić osobiście, nie później niż 30 dni przed upływem terminu ważności dokumentu do organu dowolnej gminy na terytorium RP lub w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy ePUAP. Nie-

ważny dowód osobisty nie spełnia swoich funkcji, czyli nie potwierdza tożsamości i obywatelstwa. Taki dokument jest bezużyteczny w obrocie prawnym. Nie załatwimy między innymi żadnych spraw w urzędzie oraz na poczcie w przypadkach wymagających weryfikacji tożsamości. Nieważny dowód osobisty nie uprawnia do wyjazdu za granicę do państw uznających ten dokument za wystarczający do przekraczania ich granic.

REWOLUCJA KZK GOP

Od 1 lipca koniec ze sprzedażą biletów w kioskach

ZGODNIE Z PODJĘTĄ pod koniec kwietnia Zuchwałą Zarządu KZK GOP w Katowicach od 1 lipca 2017 roku papierowe bilety jednorazowe na 3 i więcej miast znikną ze sklepów i kiosków. Ma to zmotywować użytkowników komunikacji miejskiej do korzystania ze Śląskiej Karty Usług Publicznych. Bilety papierowe obowiązujące w granicach jednego miasta (gminy) lub przez 15 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek) oraz te obowiązujące w granicach dwóch sąsiadujących miast (gmin) lub przez 30 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek), będzie można kupić w punktach sprzedaży POP i automatach bile-

towych, w tym SADK, czyli w stacjonarnych automatach doładowania kart, a tych jak wiemy, nie jest za wiele. Natomiast bilety obowiązujące w granicach trzech i więcej miast (gmin) lub przez godzinę od momentu skasowania (z możliwością przesiadek) kupimy w automatach biletowych, w tym SADK, oraz u kierującego pojazdem w pojazdach wykonujących przewozy na zlecenie KZK GOP.

KULTURA+PRZEMYSŁ

Inauguracja Industriady w Chorzowie

TEGOROZNA ODSŁONA INDUSTRIADY odbędzie się 10 czerwca w 47 przemysłowych obiektach zlokalizowanych w 28 miastach województwa śląskiego. Program tej edycji powstał w rytmie maszyn, o czym będzie można przekonać się już w przeddzień święta – 9 czerwca, w trakcie tzw. rozruchu maszyn, który tym razem odbędzie się w ośmiu obiektach w sześciu miastach regionu. Oficjalna inauguracja festiwalu odbędzie się

przy wieży wyciągowej Szybu Prezydent w Chorzowie. Oprócz warsztatów muzycznych i piątkowej strefy relaksu, ulokowanej wokół wieży, usłyszymy także premierowy koncert multimedialny – „INDUstrument. Historia rytmu”. To widowisko pod muzycznym kierownictwem Pawła Romańczuka i w scenografii Matyldy Sałajewskiej, opowiada historię złożonej relacji człowieka, przyrody i maszyny. Współtworzą je niezwykle, specjalnie skonstruowane instrumenty oraz wieża Szybu Prezydent, która ujawni kilka sekretów. Wydarzenie otwierające INDUSTRIADĘ 2017 powstało dzięki zaangażowaniu finansowemu samorządu Województwa Śląskiego i Miasta Chorzów. Jego producentem jest Regionalny Instytut Kultury w Katowicach, jedna z instytucji kultury, dla których organizatorem jest samorząd województwa.

RESTRUKTURYZACJA

PGG wyemituje nowe obligacje

DO POŁOWY CZERWCA Polska Grupa Górnicza chce zakończyć proces restrukturyzacji zadłużenia, przejętego wiosną wraz z majątkiem Katowickiego Holdingu Węglowego. Grupa wyemituje nowe obligacje, dzięki czemu wcześniejsze zobowiązania Holdingu zostaną wygaszone. Gdy ponad rok temu PGG przejmowała kopalnie Kompanii Węglowej, jednym ze źródeł finansowania firmy był program emisji obligacji – udało się wówczas dokonać tzw. rolowania zobowiązań przypadających na Kompanię. Teraz, po przejściu w koń-

cu marca kopalni i długów KHW, trwa proces przekształcania długu Holdingu, który ma zakończyć się w połowie czerwca. Wtedy formalnie nastąpi emisja kolejnych obligacji PGG, z jednoczesnym wygaszeniem wcześniejszych zobowiązań KHW.

FINANSE

Wzrósł eksport

W PIERWSZYM KWARTALE 2017 r. w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku eksport wzrósł o 8,9 proc., a import o 12,0 proc. – poinformował Główny Urząd Statystyczny. Eksport w cenach bieżących wyniósł 212 mld 159,4 mln zł, a import 210 mld 572,1 mln zł; dodatnie saldo ukształtowało się na poziomie 1 mld 587,3 mln zł – dodał GUS. Najwięcej towarów z Polski trafiło do Niemiec (wartość eksportu 58 mld 396,7 mln zł), Wlk. Brytanii (13 mld 754,0 mln zł) oraz Czech (13 mld 577,1 mln zł). Największymi partnerami Polski w imporcie były Niemcy (47 mld 695 mln zł), Chiny (26 mld 023,3 mln zł) i Rosja (14 mld 321 mln zł). GUS poinformował również, że udział krajów rozwiniętych w eksporcie ogółem wyniósł 86,6 proc. (w tym UE 79,5 proc.), a w imporcie – 66,4 proc. (w tym UE 59,2 proc.), wobec odpowiednio 87,8 proc. (w tym UE 81,3 proc.) i 67,9 proc. (w tym UE 60,8 proc.) w analogicznym okresie ubiegłego roku.

ZDROWIE

Tężnia w Rybniku

WIADOMO JUŻ, jak będzie wyglądała tężnia w dzielnicy Rybnika Paruszowiec-Piaski. Ze zdrowotnych właściwości solankowych inhalacji będzie można korzystać jesienią. Powstaje ona dzięki inicjatywie mieszkańców, którzy potrzebę funkcjonowania w mieście takiej właśnie instalacji zgłosili w ramach budżetu obywatelskiego 2017. Wart milion złotych pomysł zdobył uznanie rybniczian i zwyciężył wśród projektów ogólnomiejskich. Tężnia zbudowana zostanie na terenie byłego basenu przy ul. Mikołowskiej w dzielnicy Paruszowiec-Piaski. Koncepcja wyglądu obiektu przygotowana została przez firmę PRO-STUDIO Biuro Projektowe Sp. z o.o. z Poznania, która wygrała przetarg na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej przedsięwzięcia. Rybnicka tężnia będzie miała postać budowli o ścianach i dachu pokrytych blachą cynkową lub łupkiem włókno-cementowym. Serce obiektu stanowić będzie konstrukcja z drewna i gałęzi tarniny, na które spływać będzie solanka. Całość dopełnią ekrany chroniące przed nadmiernym nasłonecznieniem i deszczem oraz posadzka z kostki granitowej lub betonowej.

ŹRÓDŁO: PAP.PL, NETTG.PL, WNP.PL, RYBNIK.EU

72 lata tradycji

czyli o górniczej orkiestrze, która grała dla świętego Jana Pawła II

W SIEDZIBIE GLIWICKIEGO STOWARZYSZENIA KULTURALNEGO **GÓRNICZA ORKIESTRA KWK „SOŚNICA”** NA ŚCIANACH DAWNO JUŻ ZABRAKŁO MIEJSCA NA DYPLOMY, PODZIĘKOWANIA, CERTYFIKATY I LICZNE PAMIĄTKI PRZYWIEZIONE PRZEZ ORKIESTRĘ Z RÓŻNYCH MIEJSC W KRAJU I Z ZAGRANICY

AGNIESZKA AMBROŹ

20-lecie pontyfikatu – Jacek Buczek z KWK „Sośnica” w obecności biskupa gliwickiego Jana Wierczorka wręcza papieżowi figurę świętej Barbary z węgla (16 października 1998 roku).

FOT.: Archiwum Górniczej Orkiestry Kopalni „Sośnica”

72 lata temu, we wrześniu 1945 roku z inicjatywy muzykujących górników, powstała Górnicza Orkiestra KWK „Sośnica”. Inspiratorami zespołu liczącego 26 osób byli: Jerzy Szary, Władysław Kozusznik, Jerzy Respondek, Wilhelm Sznajder i Adam Szlupik.

Ryszard Buczek, prezes Stowarzyszenia, aktywny społecznik, który w branży górniczej przepracował 30 lat, orkiestrą kieruje od 1991 roku. Oglądamy zdjęcia z występów, z każdym wiąże się jakaś historia. Uroczystości liturgiczne na Jasnej Górze, w Ostrej Bramie, w rodzinnych Gliwicach i w kilkudziesięciu innych miejscach. Liczne fotografie z występów na Festiwalach Orkiestry i Zespołów Mażoretkowych, obchody świąt państwowych i górniczych, festyny... Niemcy, Hiszpania, Czechy, Słowacja, Wiedeń... Są też zdjęcia z czerwonego dywanu w Cannes. – *Pamiętam ten dzień, upał 40 stopni, a my w mundurach górniczych* – wspomina Ryszard Buczek. – *Ale tym właśnie różnimy się od filharmonii. Gramy w każdych warunkach, śnieg czy deszcz nam nie strasze. Poza tym jesteśmy mobilni, organów wziąć na plecy się przecież nie da* – dodaje z uśmiechem Ryszard Buczek. I wreszcie najważniejsze spotkania, czyli te z Ojcem Świętym Janem Pawłem II. Orkiestra KWK „Sośnica” dla Jego Świątobliwości koncertowała aż siedem razy, pięciokrotnie pielgrzymowała do Watykanu, zaś dwa

razy zagrała w Polsce – na Górze Świętej Anny i w Gliwicach. Żadna inna orkiestra górnicza nie miała zaszczytu grać przed Ojcem Świętym tyle razy. Na pytanie, jak to się stało, Ryszard Buczek odpowiada: – *Trzeba by zapytać Ducha Świętego* – i przywołuje wspomnienie z obchodów 25-lecia pontyfikatu Jana Pawła II. – *Mielśmy grać w środę na audiencji, albo w czwartek na rocznicę. Wybraliśmy środę i bardzo dobrze, bo w czwartek w końcu nikomu nie pozwolili zagrać, nawet Filharmonii Bawarskiej, było tyle zespołów, każdy chciał zagrać...* – wspomina Ryszard Buczek. Podczas dziękczynnej pielgrzymki za wizytę Jana Pawła II, w Gliwicach Orkiestra spontanicznie zagrała dla papieża „Barke”. – *W 1998 r. kiedy byliśmy u Jana Pawła II, Gliwic nie było wówczas w planie pielgrzymki w 1999 r. Papież zapytał wtedy: „O, Gliwice! A pracę macie?”. A rok później przyjechał do nas. Możemy domniemywać, żeśmy się „przypomnieli” u Ojca Świętego* – mówi Ryszard Buczek.

Aktualnie orkiestrą liczącą 50 muzyków i trzech solistów-wokalistów dyryguje dr hab. Lesław Podolski, pracownik naukowy Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. W skład zespołu wchodzi głównie absolwenci szkół muzycznych, są też emerytowani pracownicy kopalni. Próby odbywają się w budynku socjalnym na terenie KWK „Sośnica”. – *Kiedyś ludzie do orkiestry przychodzili na „przyuczenie”, dzisiaj przychodzą zawodowcy, po szkołach i studiach muzycznych, pełni ambicji i twórczych zdolności. Serce się raduje, że mogą rozwijać swoje talenty i realizować artystycznie* – mówi Ryszard Buczek, który w Stowarzyszeniu pracuje społecznie. Dla utrzymania działalności Orkiestra występuje również m.in. na ślubach, prymicach, festynach, uroczystościach państwowych i kościelnych. – *Ostatnio graliśmy w oazie ciszy czyli... bibliotece* – mówi z uśmiechem Ryszard Buczek. Orkiestra wydała pięć albumów oraz płytę z występu w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej w Katowicach.

– *Górnictwo to nie tylko zawód, to nie tylko profesja, to sztuka górnicza, etos, a skoro sztuka, to my się możemy w tym właśnie odnaleźć* – podsumowuje Ryszard Buczek.

Ulubiona „Barka” w wykonaniu Górniczej Orkiestry Dętej KWK „Sośnica” podczas pielgrzymki dziękczynnej za wizytę Ojca Świętego Jana Pawła II w Gliwicach (17 listopada 1999 roku).

FOT.: Archiwum Górniczej Orkiestry Kopalni „Sośnica”

Prezes Ryszard Buczek w siedzibie Stowarzyszenia prezentuje pamiątki Orkiestry

Ma być sprawniej i bezpieczniej

Nowością jest obowiązek, by jeden z pięciu członków zastępu ratowniczego ukończył kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy przedmedycznej. FOT.: Jan Czyżonka

Od 1 lipca 2017 r. wchodzi w życie nowe przepisy dotyczące funkcjonowania ratowników górniczych.

OPR. JC

Rozporządzenie zmienia pewne procedury związane z działaniem ratowników czy organizacją akcji ratowniczych. Chodzi o to, by były one proste i przejrzyste, przy jednoczesnym wzmocnieniu bezpieczeństwa pracy ratowników i prowadzenia akcji – ocenia Piotr Buchwald, prezes Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego w Bytomiu.

Nowe przepisy znacząco wzmocniają rolę i odpowiedzialność kierownika ruchu zakładu górniczego zarówno w zakresie organizacji ratownictwa w zakładzie, jak i prowadzenia akcji ratowniczej. Kierownik ruchu zakładu górniczego staje się osobą kierującą akcją ratowniczą. Gdy do wypadku dochodzi pod jego nieobecność, np. w nocy, akcją kieruje dyspozytor kopalni. Dotychczasowe przepisy stanowiły, że dyspozytor przekazywał kierowanie akcją najwyższej funkcyjnej osobie przebywającej w kopalni, a ta – kierownikowi ruchu, gdy dotrze on do sztabu akcji. Nowe przepisy eliminują pośredni etap – do czasu przyjazdu kierownika ruchu akcją ma kierować dyspozytor.

Zmiany dotyczą też częstotliwości kursów. Kierownicy akcji i baz ratowniczych będą musieli szkolić się co trzy lata. Dotychczas uczestniczyli w specjalistycznych kursach raz na pięć lat. Kierownikami baz będą mogli być tylko ratownicy. Dotąd można było powierzyć tę funkcję także innym osobom. Zgodnie z nowym rozporządzeniem, wszystkie prace wiążące się z podwyższonym ryzykiem, np. otwieranie rejonów otamowanych

W POLSCE DZIAŁA BLISKO 4,9 TYS. RATOWNIKÓW GÓRNICZYCH. CZĘŚĆ Z NICH PRACUJE W SPECJALISTYCZNYCH JEDNOSTKACH, JAK CSRG I OKRĘGOWE STACJE RATOWNICZE, JEDNAK WIĘKSZOŚĆ TO RATOWNICY ZATRUDNIENI W KOPALNIACH. OPRÓCZ DYŻURÓW I UCZESTNICTWA W AKCJACH, WYKONUJĄ ONI WIELE PRAC POD ZIEMIĄ, ZWIĄZANYCH Z ZAPEWNIENIEM BEZPIECZEŃSTWA.

ze względu na zagrożenie pożarowe czy metanowe, będą prowadzone na zasadach akcji ratowniczej, a nie jedynie profilaktycznej. Wymusi to stosowanie bardziej rygorystycznych procedur, służących zapewnieniu bezpieczeństwa takich działań. Nowością jest obowiązek, by jeden z pięciu członków zastępu ratowniczego ukończył kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy przedmedycznej. Nowe rozporządzenie reguluje kwestie dotyczące ratownictwa w kopalniach zespolonych. Punkty ratownictwa muszą znajdować się w każdym z ruchów kopalni zespolonej, a w każdym takim punkcie musi być co najmniej 10 aparatów regeneracyjnych. Zgodnie z nowymi przepisami wszyscy ratownicy będą wyposażeni w sygnalizatory optyczne i akustyczne oraz tzw. czujniki bezruchu, sygnalizujące np. zasłabnięcie. Przepisy podnoszą też wymagania stawiane ratownikowi – aby nim zostać, trzeba ukończyć 23 lata i pracować w kopalni co najmniej od dwóch lat, dotąd wystarczył rok pracy i ukończone 21 lat.

Oddział G 2Z kopalni „Piast-Ziemowit” ruch „Ziemowit”

Dawid Palichleb

Paweł Adamus

Rafał Misik

Zbigniew Florczyk

Oddział zatrudnia 153 pracowników oraz 8 osób dozoru. Obecnie prowadzi wydobywanie ścianą 103 w pokładzie 209 na poziomie III.

Sztygarem oddziałowym jest Tomasz Dutka, jego zastępcą Zbigniew Florczyk.

Na poszczególnych zmianach organizacją i nadzorem nad robotami zajmują się: Robert Król, Kamil Domek, Ireneusz Cieślak, Michał Dupłaga, Michał Śliz, Oskar Dudek.

Przodowymi brygad są: Ludwik Kobiór, Adam Nowak, Łukasz Hornik, Bogusław Bożek, Janusz Igła, Jacek Bartosiak.

W ubiegłym roku eksploatując pokład 209 ścianą 102 oddział osiągał postępy wynoszące 180–200 metrów na miesiąc. Ściana wyposażona była w kombajn typu KSW-1500EU1 oraz 108 sekcji obudowy zmechanizowanej Tagor – 16/33 POz.

Po ukończeniu normalnego biegu przygotowano ścianę w szybkim tempie do likwidacji. Całkowita likwidacja osprzętu wraz z sekcjami obudowy zmechanizowanej została wykonana przez oddział G 2Z pół miesiąca wcześniej niż zaplanowano, co umożliwiło wcześniejszy rozruch ściany 103 przez ten oddział.

Dzięki dobrej współpracy pracowników z dużym doświadczeniem oraz młodych i ambitnych, uwzględniając ich właściwe kwalifikacje i rzetelność w wypełnianiu swoich obowiązków, nałożone zadania są realizowane bezpiecznie i wydajnie.

Oddział G 2Z kopalni „Piast-

Stojąc, od lewej: Piotr Dylewicz, Rafał Misik, Piotr Grzegorzek, Tomasz Czopek, Łukasz Hajduk, Paweł Ptak, Józef Ławniczak, Grzegorz Jagoda, Paweł Adamus, Michał Bryjok, Jarosław Cyroń, Damian Beyger, Robert Mansfeld, Marcin Latko, Grzegorz Nowakowski, Szymon Urbańczyk,

Mateusz Kurtok, zastępca sztygara oddziałowego Zbigniew Florczyk, przodowy Adam Nowak, Sławomir Biarda, nadgórnik Oskar Dudek, sztygar oddziałowy Tomasz Dutka.

Klęcząc od lewej: Dawid Palichleb, Krzysztof Kuśnierz, Mateusz Smużyński.

FOT.: Jan Czipionka

Ziemowit” ruch „Ziemowit”

IX Europejski Kongres Gospodarczy dobiegł

Europejski Kongres Gospodarczy po raz kolejny przemówił mocnym głosem środowisk gospodarczych o tym, co zdecyduje o przyszłości Europy i Polski. Przez trzy dni w Katowicach spotkały się różne grupy zawodowe i różne opinie. Ta różnorodność spojrzenia na poruszane przez nas tematy, stanowi ogromną wartość tego przedsięwzięcia, generuje pomysły i pozwala obserwować trendy, które będą oddziaływać na gospodarkę w najbliższym czasie. W tegorocznej edycji Kongresu wzięło udział ponad 9 tys. uczestników, w European Start-up Days – ponad 2,5 tys. Jeżeli zainteresowanie przedsiębiorców czy młodych ludzi tym wydarzeniem jest tak duże, to znaczy, że tworzenie przestrzeni do dialogu i nawiązywania relacji biznesowych ma sens – powiedział, podsumowując tegoroczną edycję wydarzenia, Wojciech Kuśpik, prezes Grupy PTWP, inicjator Europejskiego Kongresu Gospodarczego. Podczas trzydniowych obrad odbyły się także spotkania dotyczące branży górniczej.

132 sesje, 700 prelegentów, ponad 9 tys. uczestników, w tym 660 przedstawicieli mediów – tak wyglądają liczby podsumowujące zakończoną już, dziewiątą edycję Europejskiego Kongresu Gospodarczego.

O.P.R. WJ

GRZEGORZ TOBISZOWSKI,
wiceminister energii

W 2015 roku kiedy powstawało Ministerstwo Energii musieliśmy się zmierzyć m.in. z brakiem płynności w Kompanii Węglowej. **Duża determinacja i konsekwencja w działaniu Ministerstwa Energii sprawiła, że możemy dziś mówić o perspektywach, fundamencie, a nie o gaszeniu pożaru.** Pojawiła się nowa jakość w zarządzaniu kadrami jeśli chodzi o wykorzystanie efektywności pracowników, budowany jest nowy rynek sprzedażowy w PGG, uratowaliśmy miejsca pracy. Jednym z zadań, z jakimi musiało się zmierzyć Ministerstwo Energii, było uporządkowanie organizacyjne branży górniczej, żebyśmy mogli nią zarządzać. Pod koniec 2015 r. mieliśmy 4,6 mld zł zadłużenia. Na koniec 2016 r. ten minus był na poziomie niespełna 460 mln zł. Nie ma branży w Polsce, która dokonałaby takiego skoku finansowego, jaki miał miejsce w górnictwie.

JANUSZ OLSZOWSKI,
prezes Górnictwa i Przemysłu Handlowego

W ODNIESIENIU DO WIZYTY NA EKG MAROSA ŠEFCOVICIA, WICEPRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI EUROPEJSKIEJ DS. UNII ENERGETYCZNEJ: **My go znamy, jako jednego z najbardziej zaciekle wrogów węgla i zwolennika dekarbonizacji.** Tak sobie pomyślałem, że trzeba być całkowitym ignorantem, albo mieć niesłychany tupet, żeby przyjechać do stolicy największego w Europie zagłębia górniczego, do kraju, w którym energetyka w ponad 80 proc. jest oparta na węglu, z propozycją udzielenia pomocy na likwidację skutków utraty miejsc pracy po zlikwidowanych kopalniach i pewnie w przemyśle energetycznym opartym na węglu też. Bo taki był wydzwięk wizyty tego pana.

TOMASZ ROGALA,
prezes PGG

W wypadku klienta indywidualnego, czyli rynku komunalno-bytowego, **chcemy rozwijać technologie prowadzące do wytworzenia produktu wysokiej jakości, wysoce efektywnego,** który będzie mógł być używany przez klientów we wszystkich miejscowościach – dużych i małych – i który będzie mógł skutecznie konkurować z paliwami alternatywnymi. W naszym wypadku oznacza to konkurencję z gazem i olejami opałowymi. Właśnie to ma nam zapewnić kluczową pozycję na rynku energetyczno-ciepłowniczym naszego kraju.

końca - mówiono także o węglu

Polska Grupa Górnicza zakończyła pierwszy rok swego funkcjonowania. Ma również za sobą połączenie z Katowickim Holdingiem Węglowym. Pojawiły się też nowe problemy, którym należy stawić czoła. Nie został rozwiązany problem Układu zbiorowego, trzeba to będzie wszystko uregulować. Dobrze wychodzi sprawa wewnętrznej organizacji. To oznacza, że decyzja co do sposobu restrukturyzacji była słuszna. Z jednej strony restrukturyzacja zadłużenia, z drugiej dokapitalizowanie. Rozłożenie procesu dokapitalizowania w czasie powoduje, że nie ma parcia na szybkie wykorzystanie środków. Polska Grupa Górnicza jest tym samym zainteresowana, ażeby wypracowywać swoje własne środki i to powoduje mobilizację wewnętrzną. **Zarówno załoga, jak i kierownictwo, poczynając od zarządu do niższych szczebli, wykazują duże ambicje osiągnięcia sukcesu** To mnie bardzo cieszy. Wyszedł nam też naprzeciw układ cen węgla. One zmieniły się na korzyść PGG. Przy cenach z przełomu klat 2015/2016 było by znacznie trudniej działać. Myślę, że jeśli chodzi o pion węglowy, to będzie to najlepsza spółka w Europie

KRZYSZTOF TCHÓRZEWSKI,
minister energii

Jeżeli budujemy biznesplan to interesują nas przede wszystkim relacje ekonomiczne. W tle jest człowiek, jego praca. Tych dwóch rzeczy nie można od siebie odrywać. Pomiędzy układem pracy i układem kapitału istnieje specyficzne sprzężenie zwrotne. **Nie ulega wątpliwości, że praca jest kluczem do kwestii ekonomicznej i społecznej i na te procesy trzeba patrzeć przez pryzmat zatrudnionych tam pracowników.** W toku dyskusji z zarządem zwracaliśmy uwagę na pewne wartości, które mają być osiągnięte poprzez gospodarowanie. Celem nie jest maksymalizacja zysku. Celem jest realizacja określonych, zdefiniowanych wartości. Tą wartością jest praca, a więc budowanie takiego systemu, gdzie wola pracy byłaby wyzwalamana, a nie wymuszana.

JAN WOJTYŁA,
przewodniczący rady nadzorczej PGG

Największym emitentami CO₂ są Stany Zjednoczone, Chiny i Indie. Odpowiadają za 50 proc. światowej emisji.

Europa emituje ok. 10 proc. Z czego jedną czwartą Niemcy. Polska odpowiada za 0,8 proc. CO₂ – wyliczał prezes Szlaga, po czym odniósł się do budowy elektrowni w technologii zgazowania węgla, która jest planowana przy Bogdancie. Przyznał, że na jej potrzeby możliwe jest nawet wybudowanie mikro-kopalni. Na razie prowadzone jest studium wykonalności tego projektu. Jego wyniki powinny być znane do końca roku.

KRZYSZTOF SZLAGA,
prezes LW Bogdanka

Gdybyśmy dokonali porównania w zakresie zapotrzebowania na węgiel, to **w roku 2007 było ono na poziomie 5,5 mld t, a w 2014 r. już sięgało prawie 8 mld. Prognoza do roku 2019 mówi nawet o 9 mld t.** W związku z tym z jednej strony Komisja Europejska i Unia Europejska wyznacza swoje cele, a z drugiej strony patrzymy na to, co się dzieje na rynkach światowych, co się dzieje w Europie. Oczywiście „z tyłu głowy” mamy pewne trendy i kierunki, które wymuszają na nas pewne działania, czyli poszukiwanie nowych technologii, innowacji w zakresie energetyki, w zakresie połączenia sektora surowcowego z energetyką.

ADAM GAWĘDA, senator

FOT: Jan Czypionka

Niedziela Boża i nasza

TEGOROZNA PIELGRZYMKĄ MĘŻCZYZN I MŁODZIEŃCÓW DO MATKI MIŁOŚCI I SPRAWIEDLIWOŚCI SPOŁECZNEJ W PIEKARACH ŚLĄSKICH BYŁA SZCZEGÓLNA.

Obchodziliśmy 70. rocznicę pielgrzymowania, ponadto w tym roku jest 100. rocznica objawień Matki Bożej w Fatimie. 28 maja br. przypada także święto Wniebowstąpienia Pańskiego.

Już o ósmej rano licznie zgromadzeni wierni na piekarskiej Kalwarii odśpiewali godzinki o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny, a następnie wzięli udział w modlitwie różańcowej.

Pielgrzymów powitał arcybiskup Wiktor Skworec, metropolita katowicki.

– *W waszym imieniu witam – jako pielgrzymka – prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, pana Andrzeja Dudę. Panie Prezydencie, witamy i dziękujemy za obecność w Katowicach w dniu 4 kwietnia, w celu podpisania ustawy o związku metropolitalnym*

Pielgrzymów powitał arcybiskup Wiktor Skworec, metropolita katowicki.

w województwie śląskim. Liczymy, że samorządy Górnego Śląska i Zagłębia, kierując się poczuciem dobra wspólnego, wykorzystają ten prawny instrument do zbudowania metropolii, służącej poprawie jakości życia mieszkańców naszej aglomeracji – mówił arcybiskup.

– *Zgodnie z co najmniej 50-letnią tradycją podejmujemy tu na Piekarskim Wzgórzu ważne społecznie tematy. Dzisiaj pierwszy temat tegorocznego przesłania społecznego, to paląca sprawa niedzieli. Wkrótce minie rok od złożenia w Sejmie przez ZZ Solidarność obywatelskiego projektu ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele. To rozwiązanie poparło podpisem ponad pół miliona obywateli!*

Postulowana ustawa bierze w obronę człowieka; ponad milion osób, szczególnie

Kulminacją pielgrzymki była msza święta, której przewodniczył metropolita krakowski arcybiskup Marek Jędraszewski

kobiet, pracujących – wykonujących prace niekonieczne – w niedziele i dni świąteczne. Podkreśla też wartość niedzieli, jako dobra kulturowego i dnia wolnego od pracy.

Niedziela jest dla każdego. Jest bezcenna dla człowieka i jego rodziny, a państwo powinno ją chronić prawem, jak świętość! Dzisiaj wołamy z nową siłą i nadzieją: „Niedziela Boża i nasza!” – apelował abp Wiktor Skworc.

Zwrócił także uwagę, że pozytywnym wsparciem polskich rodzin jest program „500+”. To jednak początek drogi, bo rodzina potrzebuje też czasu dla siebie!

– Dziś Polska – kraj ochrzczonych – wygląda na mapie Europy jak wielkie targowisko! Sami do tego dopuściliśmy przez grzech zaniechania. Przypominam przykazanie Boże: „pamiętaj, abyś dzień święty święcił!”. Nie wolno tego przykazania lekceważyć, jeśli chcemy się ostać jako rodziny, społeczeństwo i państwo – dodał.

Drugi temat społeczny, jaki poruszył metropolita, to ekologia. Nawiązując do tzw. uchwały antysmogowej zauważył, że nie wolno ogrzewając mieszkanie lub dom, przyczyniać się do „małych katastrof ekologicznych”.

– Wielu mieszkańców naszego województwa – mimo najlepszej woli – nie stać na wymianę pieców grzewczych na bardziej ekologiczne i na zakup lepszej jakości węgla. W tym zakresie oczekujemy skutecznych i stabilnych programów wsparcia,

w tym stabilnej polityki cenowej nośników energii! – mówił arcybiskup.

W swoim wystąpieniu wspominał również o kwestii trzeźwości, przypominając, że rok 2017 jest – z woli Sejmu – rokiem troski o trzeźwość narodu. Zaapelował o ustawy zakaz reklamy alkoholu w mediach i o rewizję wszystkich koncesji na sprzedaż alkoholu.

Wśród pielgrzymów był Andrzej Duda, Prezydent RP. Na zdjęciu w towarzystwie Grzegorza Tobiszowskiego i Jerzego Polaczka

– Bracia, nasze zadanie: Bonum facere – czynić dobro. W sprawie trzeźwości, ekologii, rodziny, niedzieli, metropolii... To nasze chrześcijańskie powołanie i zadanie:

wszędzie tam, gdzie brakuje sprawiedliwości i miłości społecznej – czynić dobro! Mieć na względzie dobro wspólne! – zakończył swe wystąpienie Wiktor Skworc.

Kulminacją pielgrzymki była msza święta, której przewodniczył metropolita krakowski arcybiskup Marek Jędraszewski, a homilię wygłosił arcybiskup wrocławski Józef Kupny.

– Musimy być obecni w świecie. Możemy pomóc Chrystusowi przez obecność w świecie, nie przez wycofanie! – mówił abp Kupny.

Przywołał też scenę Wniebowstąpienia. Uczniowie wtedy długo wpatrywali się w niebo – do momentu, w którym podeszło do nich dwóch mężów w lśniących szatach i wyrwało ich z tego stanu. Wrócili do Jerozolimy, a później zaczęli głosić Ewangelię całemu światu. Arcybiskup mówił, że w życiu konieczne jest zarówno wpatrywanie się w niebo, jak i twarde stąpanie po ziemi – jedno i drugie.

Po mszy świętej odbyła się godzina młodzieżowa z udziałem gościa specjalnego biskupa Mesesa Humungole z Zambii, natomiast po południu nabożeństwo majowe pod przewodnictwem bp. Adama Wodarczyka i bp. Tadeusza Bronakowskiego, przewodniczącego Zespołu ds. Apostolstwa Trzeźwości. Uroczystości zakończyła procesja do bazyliki piekarskiej.

Spotkania dla bezpieczeństwa

NARADY KIEROWNIKÓW DZIAŁÓW BHP WRAZ Z KIEROWNIKAMI DZIAŁÓW GÓRNICZYCH I DZIAŁÓW ENERGOMECHANICZNYCH KOPALŃ I ZAKŁADÓW DECYZJĄ WICEPREZESA PGG DS. PRODUKCJI PIOTRA BOJARSKIEGO ODBYWAJĄ SIĘ CYKLICZNIE.

Na lutowym spotkaniu po raz pierwszy został przeprowadzony warsztat, dzięki któremu każdy uczestnik narady mógł aktywnie w niej uczestniczyć. Przy grupie ponad 40 osób jest nie lada wyzwaniem, aby każdy wniósł coś wartościowego do dyskusji – stąd właśnie pomysł przeprowadzenia warsztatów. 9 maja przyszedł czas na kolejną naradę, której gospodarzem tym razem była KWK „Sośnica”. Na początku spotkania omówiono wypadki i wnioski jakie zostały wyciągnięte na podstawie orzeczeń OUG, wyników badań przyczyn i okoliczności wypadków przy pracy oraz bieżących spraw związanych z bezpieczeństwem pracy. Drugą część narady stanowiły warsztaty. – *Chciałem zaangażować w debatę całą grupę. Właśnie po to się spotykamy, aby wypracować najlepsze i co najważniejsze realne rozwiązania podwyższenia poziomu bezpieczeństwa w naszej firmie. Na poprzedniej naradzie podzieliliśmy się na grupy i zidentyfikowaliśmy problemy oraz zagrożenia, z którymi spotykamy się na co dzień* – mówi Andrzej Sączek kierownik Zespołu BHP centrali PGG, pomysłodawca warsztatów. – *Dzisiaj, ponownie w grupach, opracowaliśmy konkretne rozwiązania dla każdego z problemów wskazanych na poprzedniej naradzie* – dodaje Andrzej Sączek. Skład grup się zmieniał i dzięki temu każdy mógł wnieść coś od siebie do poszczególnych zagadnień

problemowych. – *Po zakończeniu warsztatu uczestnicy mogli wyjść z częścią rozwiązań niemal do natychmiastowego zastosowania, pozostawiając jednak część zagadnień do dalszej analizy w ramach rozpoczętego cyklu pracy warsztatowej podczas narad, która z pewnością będzie kontynuowana* – powiedział Dyrektor Biura BHP Grzegorz Ochman.

W spotkaniu uczestniczyli także pracownicy naukowcy Politechniki Śląskiej, dr inż. Anna Morcinek-Słota oraz dr inż. Zbigniew Słota z Instytutu Eksploatacji Złóż Wydziału Górnictwa i Geologii. W ich opinii działania PGG w postaci przeprowadzonych warsztatów zasługują na najwyższą ocenę.

Zgodnie stwierdzili, że takie systemowe podejście do spraw związanych z bezpieczeństwem w dzisiejszych realiach ma sens i może przynieść oczekiwane rezultaty.

– *Niewątpliwie jest to nowatorskie rozwiązanie w podejściu do obszaru bezpieczeństwa pracy. Na uwagę zasługuje przede wszystkim uwzględnienie wzajemnego oddziaływania na siebie różnych dziedzin górniczej rzeczywistości, a zaproszenie do udziału w warsztatach szefów działów energomechanicznych, górniczych oraz bhp może pomóc zdefiniować takie obszary problemowe, które dotychczas były niedostrzeżone lub pomijane* – podkreśla dr inż. Zbigniew Słota z Instytutu Eksploatacji Złóż Wydziału Górnictwa i Geologii PŚl. Jak podkreślili naukowcy z Politechniki Śląskiej takie wspólne analizowanie różnorodnych aspektów bezpieczeństwa pracy oraz ich wpływu na efektywność produkcji powinno nie tylko zaowocować nowymi rozwiązaniami w zakresie profilaktyki, ale może także znacząco podnieść poziom kultury bhp w zakładach należących do PGG. Padła także deklaracja pomocy i współpracy od strony naukowej w działaniach biura bhp związanych z systemowym podejściem do zagadnień bezpieczeństwa. Efekty tej współpracy będzie można zauważyć przy okazji kolejnych warsztatów, które na zaproszenie naukowców PŚl. odbędą się w podziemiach kopalni „Guido” w Zabrze.

AGNIESZKA AMBROŹ

Bo tak trzeba...

Rozmowa z **Moniką Jordan-Młodzianowską**, reżyserem przygotowującą się do nakręcenia pełnometrażowego filmu o ratownikach górniczych

MONIKA JORDAN-MŁODZIANOWSKA

UR. W 1979 R. W BOLESŁAWCU. REŻYSER FILMOWY, SCENARZYSTA, REŻYSER OBSADY. ABSOLWENTKA WYDZIAŁU REŻYSERII PWST W ŁODZI. W RAMACH STUDIA MUNKA DEBIUTOWAŁA KRÓTKOMETRAŻOWYM FILMEM „WIELKANOC”, OBECNIE PRACUJE NAD PEŁNOMETRAŻOWYM FILMEM FABULARNYM „ŻELAZNY MOST”.

6 października 2014 – katastrofa, wybuch metanu w kopalni „Mysłowice-Wesoła”. Po dwunastu dniach powolnego przesuwania się ratowników przez obszar objęty pożarem endogenicznym, docierają oni do ciała ostatniego poszukiwanego górnika. Sześć miesięcy później – 18 kwietnia 2015 wystąpił silny wstrząs w ruchu „Śląsk” kopalni „Wujek”. Po niemal dwóch miesiącach intensywnie prowadzonej akcji, 15 czerwca ratownicy znaleźli ciała dwóch poszukiwanych górników. Udało się je wydobyć na powierzchnię dopiero 21 czerwca.

M. JORDAN-MŁODZIANOWSKA: – Nie miałam nigdy związków z górnictwem, ale te akcje były szeroko przedstawiane w mediach, także poza regionem. Przyciągnęły moją uwagę. Bo jak wiele trzeba determinacji, by kontynuować poszukiwania, gdy ma się świadomość, że szanse na uratowanie ludzkiego życia są żadne. A jednak, wiedząc o tym, ratownicy ryzykują własnym życiem. W imię... na właśnie: czego? Uporu, solidarności zawodowej, chęci udowodnienia sobie i innym, że można... I wtedy nasunął mi się pomysł filmu, próby odpowiedzi między innymi na to pytanie.

Po akcji w ruchu „Śląsk” nakręcono kilka filmów o zdarzeniu. Co więcej można o tym powiedzieć? Co pokazać?

M. J.-M. – Udało mi się obejrzeć większość materiałów bezpośrednio dotyczących

akcji. To były głównie dokumenty lub paradokumenty. Dla mnie same zdarzenia są inspiracją dla historii, a nie historią samą w sobie. Patrząc na to co działo się wówczas opracowałam scenariusz filmu fabularnego, który opowiada o sytuacji abstrakcyjnej, dziejącej się w abstrakcyjnej kopalni.

Jaki to ma sens?

M. J.-M. – Przede wszystkim dotyczy sytuacji, która mogła by się rozwinąć w dowolnej kopalni. I wszędzie pojawiły by się te same kwestie dotyczące ryzyka, życia ludzkiego, obowiązku, moralnych wyborów... Konieczności podejmowania decyzji, które nie dają się wytłumaczyć, gdy patrzeć na nie z zimną logiką opłacalności. Natomiast jak najbardziej mieszczą się w logice górniczej. Rozmawiałam z kilkoma uczestnikami akcji z ruchu „Śląsk”. Pytałam dlaczego kontynuowano poszukiwania, choć było jasnym, że ci ludzie nie mogli przeżyć. I dostawałam od wszystkich prostą odpowiedź – bo tak trzeba. Chcę by mój film to pokazał.

A co nie będzie fikcją?

M. J.-M. – Otoczenie, a przynajmniej znaczną jego część. Zbierając informacje, materiały byłam w ruchu „Śląsk”, gdzie pokazano mi część materiałów ze sztabu akcji. W „Mysłowicach-Wesołej” zostałam przeczołgana przez zadymioną komorę, w której szkolą się ratownicy. Zjechałam pod ziemię w „Murkach-Staszicu” i choć byłam już na to przygotowana, to tak dla mnie jak i dla towarzyszącego mi scenografa był to „hardkor”. Część zdjęć z powierzchni mam nadzieję nakręcić w jednej kopalni SRK, która nie prowadzi już wydobycia. O pomoc w udostępnieniu pustego mieszkania w typowym starym budynku zwróciłam się do Śląsko-Dąbrowskiej Spółki Mieszkaniowej. I wreszcie mam nadzieję, że kierownictwo

Polskiej Grupy Górniczej i kopalni „Wujek” umożliwi nakręcenie zdjęć podziemnych na Poziomie Szkoleniowym tej kopalni. Zjechałam tam, obejrzałam... to jest naprawdę genialne miejsce.

Wszyscy chętnie decydują się pomóc?

M. J.-M. – Jestem wręcz zdziwiona życzliwością, z jaką się spotykam. Wejście ekipy filmowej zawsze komplikuje życie tam, gdzie pracujemy. Mam na ten film ograniczone środki. Mimo wsparcia Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej oraz środków, jakie staramy się pozyskać od TVP oraz Silesia Film, nie możemy sobie pozwolić na wydawanie pieniędzy na zasadach nazywanych „rynkowymi”. A rozmówcy w większości chcą pomóc, są skłonni iść na rękę

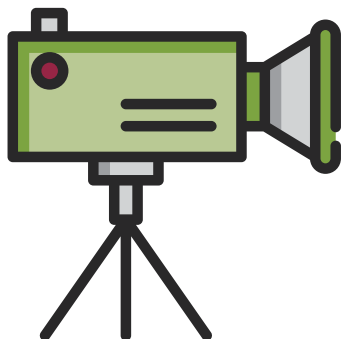
Górnictwo bardzo potrzebuje dobrego PR-u.

M. J.-M. – Na pewno. Ale myślę też, że ludzie związani z górnictwem są bardzo otwarci, chętni do pokazania swojej pracy, warunków, w jakich się ona odbywa, problemów.

Ostatnie pytanie. Roboczy tytuł filmu to „Żelazny most”. Że most, mogę zrozumieć metaforę. Ale żelazny?

M. J.-M. – Ma w filmie dwójakie znaczenie. Dosłowne, bo chodzi o łutniociąg, który ratownicy wykorzystują „dźwiękowo” do porozumiewania się z odciętymi pod ziemią górnikami, oraz właśnie metaforyczne. „Żelazny” oznacza trwałość, taki którego nie można łatwo spalić, czyli zostawić za sobą, co nawiązuje do wyborów, jakich muszą dokonać moi bohaterowie.

ROZMAWIAŁ: WOJCIECH JAROS

Zostają wspomnienia

Pod koniec marca przy ul. le Ronda, za przejazdem kolejowym w katowickiej Dąbrówce, ustawiono wagonik górniczy. Nie rzuca się bardzo w oczy, gdyż na razie jest anonimowy. Docelowo ma być ozdobiony symbolem kopalni „Wieżczerek”, która go ofiarowała dzielnicy.

Ma przypominać o tym, że kilkadziesiąt lat temu także tam wydobywano węgiel, także tam byli górnicy.

Nie wszystkie kopalnie miały tyle szczęścia co „Gottwald”, którego fragmenty budynków i wieżę szybu wykorzystano przy zabudowie Silesia City Center. Część obiektów kopalni „Katowice” wykorzystano dla siedziby Muzeum Śląskiego.

W jego rejonie jest jeszcze jedna górnicza pamiątka. W 2014 r. przy ul. Kopalnianej w Katowicach odsłonięto figurkę św. Barbary, odrestaurowaną staraniem KHW, ustawioną w miejscu, gdzie zatrzymywali się górnicy idący na szczytę.

Większość z podobnych miejsc odeszła, zniknęła niemal bez śladu. Wspomnienie po nich pozostaje w nazwach, choć już coraz mniej mieszkańców dzielnic pamięta skąd wzięły się jakieś Ludwiki, Redeny...

Dlatego warto cenić inicjatywy przypominające o tym, co kiedyś było.

W Mysłowicach, na rondzie przy zbiegu ulic Katowickiej i Bytomskiej, wagonik z węglem przypomina o istniejącej jeszcze w postaci obiektów, acz już nie fedrującej kopalni „Mysłowice”. W Giszowcu, przy zakręcie łączącym ulice Mysłowicką i Kolistą, wymalowany wagonik uwiecznia Grupę Janowską.

Koło z szybu wyciągowego postawione przez kopalnię „Mysłowice-Wesoła” informuje nie tylko o niej, ale też przywołuje kopalnie, jakie istniały tam w przeszłości.

WOJCIECH JAROS

W 2014 przy ul. Kopalnianej w Katowicach odsłonięto figurkę św. Barbary, odrestaurowaną staraniem KHW

Ta figurka świętej Barbary pochodzi z 1933 r.

W Giszowcu pamiątkowy wagonik uwiecznia twórczość Grupy Janowskiej

Zespół chóru „Jutrzenka”
w roku 1927

Sto pięć lat ze śpiewem

12 maja 1912 roku w Piotrowicach Śląskich czterech górniczy gwareckiej kopalni „Oheim” (obecnie „Wujek”), przeprowadzili zebranie założycielskie chóru mieszanego o nazwie Towarzystwo Śpiewacze „Jutrzenka”. Wśród pierwszych członków chóru było 21 kobiet i 27 mężczyzn.

Chóry, towarzystwa śpiewacze były jedną z ostoi polskości w Prusach. Odwołując się do działań dotyczących kultury, gromadziły patriotycznie nastawionych ludzi, umożliwiając kultywowanie języka, tradycji, pozwalając na tworzenie więzi powstających ze wspólnego działania.

Członkowie chóru, ludzie z nim związani zajmowali się nie tylko śpiewaniem. Organizowali uroczyste akademie, obchody polskich rocznic historycznych. Wygłaszali patriotyczne odczyty, deklamowali wiersze, a nawet wystawiali sztuki teatralne – aczkolwiek poza budynkami teatrów. Jak wynika ze wspomnień, występowali głównie w karczmach, czyli miejscach gdzie gromadzili się ludzie. Z inicjatywy prezesa chóru, Ludwika Widucha, założona została w Piotrowicach biblioteka Towarzystwa Czytelni Ludowych.

Wspomnienia o tamtym okresie pochodzą głównie ze źródeł zewnętrznych – notatek w prasie i przekazu ustnego. Większość dokumentów dotyczących początków chóru i okresu do II wojny światowej

Koncertujący chór
FOT.: Andrzej Rączkowski

W KWIECIEŃNI 1922
ROKU CHÓR WITAŁ
WKRAČAJĄCĘ NA
ŚLĄSK WOJSKO
POLSKIE, A 16
LIPCA TEGOŻ ROKU
UCZESTNICZYŁ
W PATRIOTYCZNEJ
UROČYSTOŚCI
W KATOWICACH,
MAJĄCEJ UCZCIĆ
PRZYŁĄCZENIE CZĘŚCI
GÓRNEGO ŚLĄSKA DO
POLSKI

– archiwum, kronika, biblioteka – zostały zniszczone w działaniach wojennych. Oraz w ramach likwidacji śladów polskości na Śląsku w okresie okupacji.

Wiadomo, że na 35 pięciu członków chóru 22 wzięło udział w Powstaniach Śląskich. Pięciu z nich zginęło.

Przez 13 lat chór występował jako chór mieszany. Na początku roku 1935, w wyniku zmniejszenia się ilości pań śpiewających w nim, został przekształcony w męski. Na koniec roku 1935 zmienił nazwę na chór „Hejnał”. Pod nią funkcjonuje do dziś.

Przechodził okresy wzlotów i upadków, ale wciąż działa, wciąż podtrzymuje piękną, choć coraz mniej popularną tradycję.

Z okazji rocznicy wypada życzyć kolejnych 100 lat.

JUBILEUSZ NAJSTARSZEGO
CHÓRU MĘSKIEGO
W KATOWICACH

WOJCIECH JAROS

WYSTAWA

Podziemia Nikiszowca – naszo gruba! Muzeum Historii Katowic i autor zdjęć zapraszają na wystawę

Myślą przewodnią wystawy otwartej w czwartek, 25 maja w siedzibie oddziału Muzeum Historii Katowic przy ul Rymarskiej 4 jest praca kopalni: maszyny, urządzenia, roboty przygotowawcze, urabianie ścian, podsadzka, transport... i ludzie, którzy są przy tym zatrudnieni.

– Cieszy mnie możliwość pokazania zdjęć z „Wieczorka” w Muzeum Historii Katowic właśnie w Nikiszowcu. To dzielnica, z którą od lat związana była moja rodzina, dzielnica która powstała jako integralna część tej kopalni i stanowi z nią jedną wspólną całość... – mówi autor zdjęć, katowicki fotograf **Marek Locher**, zapraszając na wystawę.

WJ

RECENZJA

Kōmisorz Hanusik, czyli superkryminał fantastyczny po śląsku:

JAKO RDZENNY GOROL, acz nieco obeznany z hansowsą mową, z ogromną przyjemnością słuchałem pierwszej części Kōmisorza Hanusika. Drugiej w wersji audio nie było, więc sięgnąłem po pisaną. I niemal poległem na niej. Na próbę dałem

książkę do przeczytania koleżance – rodowitej Ślązaczce, oburzającej się na wszystko co pochodzi z niewłaściwej strony Brynicy i Przemszy. Po jakimś czasie spytałem czy przeczytała. Przytaknęła. – I jak się czytało? – zapytałem. Popatrzyła na mnie ponuro: – Żle!

Dlatego, szczerze polecając odsłuchanie części pierwszej, mogę tylko żałować, że wydawca w kolejnych ograniczył się do papieru. Bo w wersji audio ta książka jest hitem. W czytaniu zaś ogranicza swój potencjalny zasięg do ludzi z dużą cierpliwością, zacięciem i najlepiej podstawami tego, co Ślązacy nazywają godkom, czyli swoim językiem, a reszta Polski – gwarą. Część trzecią (Kōmisorz Hanusik i Sznupek) wydano wraz z tłumaczeniem na polski, ale po części z powodów wydawniczych nie był to zbyt dobry eksperyment.

WJ

MARCIN MELON:
Kōmisorz Hanusik
(papier, ebook i wersja audio),
Kōmisorz Hanusik – We tajny suźbie ślōnskoj nacyje
(papier i ebook),
Kōmisorz Hanusik i Sznupek
(papier; wersja po śląsku i po polsku),
Kōmisorz Hanusik – Umrzik we szranku (papier)
WYD. SILESIA PROGRESS, OPOLE 2014–2017

Przyjść po szycie czy całym tygodniu pracy na boisko i popatrzeć z satysfakcją na grę swojego syna – to właśnie kultywowanie tradycji. Tak

wygląda to w przypadku „Rozwoju” – klubu, który mimo upływu lat wciąż stanowi wciąż jedną wielką rodzinę górniczo-piłkarską.

ŹRÓDŁO: ZESPÓŁ ROZWOJ.INFO.PL
FOT.: MICHAŁ CHWIEDUK

Górniczko-piłkarska rodzina „Rozwoju”

Jego 92-letnia historia nierozdzielnie związana jest z kopalnią „Wujek”. Górnicza tradycja przechodzi tu z ojca na syna. Dosłownie. Na Górnym Śląsku od pokoleń sport – zwłaszcza futbol – mieszał się przecież i łączył z górnictwem.

– Głównym celem naszej działalności jest szkolenie dzieci i młodzieży. Cieszy nas, że w ramach tego szkolenia kolejni potomkowie górniczych rodzin wchodzi do ścisłej czołówki utalentowanych wychowanków, mających największe szanse osiągnięcia sukcesów w futbolu – mówi Marcin Nowak, dyrektor katowickiego klubu.

W zespołach prowadzonej przez klub Akademii Piłkarskiej Rozwoju Katowice nie brakuje zawodników, których łączy nie tylko talent i „papiery” na poważne granie w piłkę już w dorosłym życiu, ale i fakt, że ich ojcowie byli – bądź też są – pracownikami okolicznych kopalń, bliskich klubowi.

Przykładem jest 17-letni Kacper Tabiś i 16-letni Bartosz Marchewka. Obaj mają za sobą występy w juniorskich reprezentacjach

Polski oraz seniorskiej drużynie Rozwoju, rywalizującej na codzień w drugiej lidze. Daniel Kamiński wciąż czeka w niej na debiut, w przeszłości otrzymywał powołania do kadry. 14-letni Bartosz Baranowicz jeździł nie tylko na reprezentację U-14, ale

także organizowaną przez PZPN „Akademię Młodych Orłów”. Jest też reprezentantem Śląska U-14; podobnie jak Nikodem Zielonka w grupie wiekowej U-13.

I właśnie na tym polega podtrzymywanie tradycji!

„Halemba”

Kopalnia „Halemba” została oddana do eksploatacji 1 lipca 1957 roku

Nazwę zaczerpnęła od rudzkiej dzielnicy Halemba. By poznać jej genezę należy cofnąć się do XV wieku kiedy to obszary nad rzeką Kłodnicą należały do księcia cieszyńskiego. Osadnictwo na tym terenie wiązało się z powstaniem kuźni. Tereny położone nad rzeką, wśród lasów, a przede wszystkim bogate w rudę darniową, nadawały się do tego doskonale. Pierwsza kuźnica powstała tu w 1394 roku. Początki historycznej Halemby wiążą się zaś z nowszą kuźnią, usytuowaną na północnym brzegu Kłodnicy. Powstała na obszarze starych Kochłowic, które książe cieszyński przekazał wraz z kuźnicą braciom Stanisławowi i Janowi Rudzkim. Oni zaś oddali kuźnicę w dzierżawę kuźnikowi o nazwisku Halemba, którego ród prowadził ją przez ponad sto lat. Wokół kuźni zaczęto budować pierwsze domy i karcznię. Osada powstała wokół kuźni jeszcze w XVII w. traktowana była jako część wsi Kochłowice. Proces wyodrębnienia Halemby rozpoczął się w 1629 roku, kiedy to nowy właściciel kuźnicy, Łazarz Henckel von Donnersmarc, ustanowił

foto: Jan Czapliński

tak zwane obszary dworskie. Pod koniec XVII wieku uzgodniono ostateczną nazwę osady, która nie uległa zmianie przez kolejne wieki, mimo zmiany przynależności państwowej. W 1951 roku Halemba wraz z Kłodnicą została włączona do miasta Nowy Bytom, a w roku 1959 Nowy Bytom i Ruda połączyły się w jedno miasto Ruda Śląska.

AGNIESZKA AMBROŹ
źródło: A. Brzezina, E. Marszałek, A. Ratka, A. Steuer, „Halemba. Historia i teraźniejszość parafii Matki Boskiej Różańcowej”, Halemba 1997.

Ciąggle w biegu

DLA **ARTURA DUSIA, RATOWNIKA GÓRNICZEGO Z RUCHU „POKÓJ” KWK „RUDA”**. SEZON BIEGOWY TRWA CAŁY ROK. TRENUJE PIĘĆ RAZY W TYGODNIU POKONUJĄC DZIENNIE 20 KILOMETRÓW

Prócz biegania Artur Duś wykonuje również ćwiczenia siłowe oparte o crossfit czyli trening funkcjonalny, wspomagający wszystkie naturalne ruchy człowieka. Nasz pracownik uczestniczy w 5 maratonach i 4 półmaratonach rocznie. Ostatnio wziął udział w Maratonie im. J. Kukuczki w ramach Katowickiego Festiwalu Biegowego. Dystans pokonał z doskonałym czasem 3:11,33, zajmując 3. miejsce w swojej kategorii wiekowej, zaś w klasyfikacji generalnej miejsce 4. Artur Duś startuje w zawodach w barwach PGG – tak było i tym razem.

– Najcięższym maratonem, w którym biorę udział, jest Maraton Komandosów. Można powiedzieć, że wszystkie inne biegi, w których uczestniczę, są treningiem właśnie przed nim – mówi Artur Duś. Maraton Komandosów to jedna z najbardziej ekstremalnych

Artur Duś podczas Maratonu Komandosów

impresz biegowych w Polsce, uczestniczą w niej głównie żołnierze i funkcjonariusze służb mundurowych. Trasa biegu prowadzi drogami leśnymi i liczy prawie 43 km. Zawodnicy startują w pełnym umundurowaniu i z 10-kilogramowym obciążeniem na plecach. W ostatniej edycji Maratonu Komandosów Artur Duś na prawie 600 uczestników zajął 16. miejsce, zaś w kategorii służb ratowniczych był pierwszy, otrzymując nagrodę od dyrektora Wojskowego Instytutu Medycznego dla Najszybszego Biegającego Ratownika, który jako jedyny w Polsce przebiegł trasę z aparatem tlenowym BG4 w czasie poniżej 4 godzin. – Zachęcam wszystkich ratowników do wzięcia udziału w tym biegu z wyposażeniem – mówi Artur Duś. Jedno jest pewne – patrząc na sukcesy naszego pracownika – bieganie uzależnia!

AGNIESZKA AMBROŹ

Ruch, słońce i sen

II CZĘŚĆ ROZMOWY Z **ANNA SZYDLIK**
- TERAPEUTĄ TRADYCYJNEJ MEDYCyny
CHIŃSKIEJ. (ZAJMUJE SIĘ TAKŻE
 MEDYCYNĄ NATURALNĄ - AKUPUNKTURĄ,
 ZIOŁOLECZNICTWEM, LECZENIEM DIETĄ).

narządów układu pokarmowego jest bardzo ważny i polecany każdej osobie.

Często zdarza się, iż stosując dietę oczyszczającą, post czy głodówkę – tracimy kilka kilogramów. Na początku tracimy nadmiar wody, z której zastojem mamy problem praktycznie wszyscy w XXI wieku, oczyszczamy też układ limfatyczny, więc tej wody schodzi trochę. Natomiast dieta oczyszczająca nie jest dietą, którą możemy stosować bezkarnie przez długi czas, a na pewno nie możemy się na niej „zdrowo odchudzać”.

Uważam, że odchudzać należy się mądrze, z głową i stopniowo, a nie na „hop siup” i z dużym efektem jo-jo.

W poprzednim numerze rozmawialiśmy o oczyszczaniu organizmu, chciałam teraz zapytać o odrobaczenie? Pierwsze skojarzenia to mam z domowymi zwierzętami... tymczasem człowiek też może to zrobić

A. SZYDLIK: – Regularnie odrobaczamy naszych przyjaciół – psy, koty; zapominając o tym, że odrobaczenie powinno być stosowane regularnie, dwa razy do roku, także u ludzi – dorosłych i dzieci.

Czy odrobaczenie wykonuje się tylko poprzez stosowanie diety, czy można wspomóc się farmakologią?

A. S. – Dieta oczyszczająca to doskonały czas, aby zastosować kurację odrobaczającą. Wprowadzamy do diety zioła, działające antypasożytniczo: olej z organo, olej z czarnuszki, wyciąg z orzecha czarnego, goździki, lapacho, vilcacora, wrotycz, tymianek, szalwię czerwonorzeniową, tarczycę bajkalską, czosnek itd. Dobór i dawkowanie odpowiedniego preparatu radzę skonsultować ze specjalistą w zakresie leczenia dietą i oczyszczania organizmu. Możemy też kupić gotowe mieszanki ziołowe w sklepach zielarskich. Polecam stosować również kąpiele ziołowe, dzięki którym pozbędziemy się z organizmu bardzo częstej przypadłości – zakażenia włośniogłówką*.

Jak często można to robić, aby sobie prosto nie zaszkodzić?

A. S. – Najkorzystniej odrobaczać się dwa razy do roku – na jesień i na wiosnę. Zaszkodzić możemy sobie głównie nie wykonując odrobaczenia.

FOT.: Jan Czypionka

A co z dietami potocznie zwanymi odchudzającymi? Czy taką dietę odchudzającą można połączyć z oczyszczaniem organizmu czy odrobaczeniem?

A. S. – Dieta odchudzająca a dieta oczyszczająca to są dwie różne sprawy. Oczywiście, efektem ubocznym oczyszczania może być utrata kilku kilogramów, ale celem oczyszczania nie jest odchudzanie.

Jeżeli mamy nadwagę czy otyłość i chcemy schudnąć – polecam zmienić styl życia – a nie stosować dietę „od czasu do czasu”. Dieta oczyszczająca to taka dieta, którą powinni wykonywać wszyscy – co najmniej dwa razy do roku. Nawet osoby, które na co dzień odżywiają się bardzo zdrowo i świadomie, gdyż odpoczynek dla

Na pewno ćwiczenia fizycznie wspomogają wszelakie diety, jednak zdarza się tak, że z różnych powodów nie możemy ćwiczyć zbyt intensywnie...

A. S. – Oczywiście, ćwiczenia fizyczne są bardzo istotne, wręcz niezbędne w procesie oczyszczania. Układ limfatyczny pracuje wspomagany pracą mięśni. Jeżeli się nie ruszamy – układ limfatyczny „zastyga” w bezruchu. Każdy ruch jest dobry. Jeżeli nie ruszaliśmy się wcześniej – zacznijmy od spaceru, już pół godziny spaceru dziennie sprawi, że będziemy czuć się rewelacyjnie. Jeżeli pół godziny to za dużo – zacznij od 5 minut. Każdy ruch jest lepszy niż brak ruchu.

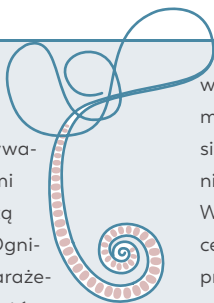
Czy może Pani podać powiedzmy w pięciu punktach zasady zdrowego stylu życia?

A. S. – Jedz warzywa i owoce. Ruszaj się przynajmniej pół godziny dziennie, najlepiej na świeżym powietrzu. Nie unikaj słońca. Wypijaj się. Sen to jeden z najlepszych lekarzy. Wyłącz telewizor i wyjdź na spacer.

ROZMAWIAŁA: **ALEKSANDRA WYSOCKA-SIEMBIGA**

Włośniogłówka:

to robak w kształcie nitki długości do 5 cm, który powoduje włośniogłówczycę. Człowiek zaraża się, spożywając produkty zanieczyszczone jajeczkami zawierającymi larwy. W zarażeniu pośredniczą muchy, które przenoszą jajeczka z odchodów i gleby na produkty spożywcze. Ogniem pośrednim są brudne ręce. W 25% przypadków zarażenie przebiega bezobjawowo. Przy większej ilości pasożytów

występuje biegunka, niekiedy śluzowo-krwawa, bóle w jamie brzusznej, spadek masy ciała, anemia. Mogą pojawiać się skórne objawy alergiczne oraz: brak apetytu, rozdrażnienie, bezsenność, bóle głowy, osłabienie.

W celu uniknięcia zarażenia należy: myć jarzyny i owoce, przestrzegać higieny osobistej, ochraniać glebę i wodę, przed zanieczyszczeniem odchodami ludzkimi, wzmacniać odporność oraz tępić muchy.

fajrant

Rozmawiają dwie sąsiadki.
– Mój mąż, to anioł – mówi jedna.
– Mój też nie mężczyzna...

Żona zwraca się z wyrzutem do męża:
– Już mnie nie kochasz!
Kiedyś to całymi wieczorami trzymałeś mnie za ręce, a teraz...
– Odkąd sprzedaliśmy fortepian, nie ma takiej potrzeby.

Helmut rysuje swojego tatę.
Podchodzi do niego nauczycielka i pyta:
– Dlaczego twój tata ma niebieskie włosy?
– Bo nie ma tylsej kredki!

Rozmowa przyjaciółek:

– Wiesz, wczoraj mój mąż nie wrócił na noc do domu. Powiedział, że spał u przyjaciela. Zadzwoiłam do jego pięciu najlepszych kumpli.
– I co?
– Okazało się, że u dwóch spał, a u trzech jeszcze śpi...

PIONOWO

1. kometka
2. budzi
3. szklana rurka
5. aktor Harvey
6. centrum rehabilitacji
7. nie ma dachu
8. schyłkowość
9. nie wierzy
10. rzeka, dopływ Renu
13. znana bylina kwitnąca na żółto
16. Aleksander
17. pasterz była w Ameryce Południowej
18. w kosmosie
22. organizuje
24. rysunek
29. choroba
31. czasem nawet to jest przestępstwem
33. na wino
34. gra w Madrycie
37. jeden z systemów filozofii indyjskiej
38. lata w nocy
40. angielska ona

POZIOMO

2. stary gród
4. jemy przed snem
11. w aucie
12. gotowość do wypełniania obowiązków
14. zjada próbki
15. zbudował arkę
16. ważna linia komunikacyjna
19. produkuje sprzęt audio
20. znane z ważnej bitwy morskiej
21. rozdroże
23. kontroluje
25. mieszka w Bangkoku
26. tytuł używany w odniesieniu do księdza
27. foniatra
28. do 97 procent węgla w węglu
30. lipidy
32. do siedzenia
35. rzeka we Włoszech
36. oświetlenie
39. Bond
41. niedźwiedź
42. chodzi w mundurku
43. rodzaj drzew i krzewów z rodziny bobowatych

Zawody ratowników górniczych w 2009 r.
(© Jan Czypionka)

NASZE ŚWIĘTE BARBARY

Ołtarz świętej Barbary w cechowni kopalni „Piast-Ziemowit” ruch „Ziemowit”.
(© Jan Czipionka)